DÉLMAGYARORSZÁG

SZEGED. Szerkesztőség: Somogyi ucca 22. I. em. Telefon: 23-33. - Kiadóhivatal, kölcsönkönyvtár és tegyiroda Aradi ucca 8. Telefon: 13-06. - Nyomda: Löw Lipót ucca 19. Telefon: 26-34. Távirati és levélcím Délmagyarország Szeged.

Szombat, 1931 január 24

Ára 16 fillér

VII. évfolyam, 19. szám

ELŐFIZETÉS: Havonta helyben 3.20, vidéken és Budapesten 3·60, külföldön 6·40 pengő. - Egyes szám ára hétköznap 16, vasár- és ünnepnap 24 fill. Hirdetések felvétele tarifa szerint. Megjelenik hétfő kivételével naponta reggel

Uj közterhek burkolt gondolata

A terv a következő. Megvárják, amig a csatornázás elkészitésére beérkezik az ötödik ajánlat. Ez állitólag rövid idő mulva megtörténik. Azután kiegészitik a müszaki bizottságot. Majd összehivják a müszaki bizottságot. Mindegyik ajánlat részére választanak előadót. Az előadók el fognak merülni a nekik kiadott ajánlat tanulmányozásába. Majd ismertetni fogják a plénum előtt. Azután a bizottság dönt. A döntés alapján javaslat kerül a közgyülés elé. Mire a közgyülés is dönt. A javaslat alapján. Ez a döntés most már csak a belügyminiszter elé kerül. Itt csak két eset lehetséges. Vagy ugy dönt a belügyminiszter, ahogy a közgyülés döntött s ebben az esetben végérvényesen jogérvényes a közgyülésnek a csatornázási ajánlat elfogadása ügyében hozott határozata, vagy másképp dönt s ebben az esetben a közgyülés ujból kénytelen lesz foglalkozni a csatornázási javaslat ügyében eléje terjesztett javaslattal. Végérvényesen jogérvényes határozat azonban előbb-utóbb igy is lesz. Azt hisszük, inkább előbb, mint utóbb. Mert ahogy a közgyülést ismerjük, hamar engedni fog a belügyminiszter minden esetleges kivánságának.

Közgyülési határozatunk tehát lesz. Ebben semmi kétség. Nem olyan hamar ugyan, mint ahogy következtetni lehetne azokból a hirekből, amelyek a csatornázási előkészületekről megjelennek. De lesz. Ha nem négy év mulva, hát hat év mulva, ha nem hat év mulva, hát tiz év mulva. Ez alatt az idő alatt nem mondhatja tárgyilagosan gondolkodó és higgadt észjárásu uriember, hogy a hatóság csak az egyetemmel törődik, csak templomot épit és tanyai vasutat bővit. Törődik a hatóság a csatornával is. A kérdést állandóan felszinen tartja. Terveket készittet. Ajánlatokat kér. Bizottságot kiegészit. Előadókat kijelöl. Javaslatot kér. Közgyülésezik. Dönt. Fölterjeszt. Mindenesetre jobb lenne, ha gyorsabban menne. Dehát hiába, be kell tartani a közigazgatás rendes utját. Azután meg nem gyerekjáték a csatornázás. Nem lehet elsietni. Idő kell hozzá. De hiába is lenne az a nagy sietség. Honnan vegyen most pénzt a hatóság?

Itt van a kutya elásva. Honnan vesz a város pénzt a csatornázásra, hacsak nem számit valami különleges pénzforrásra? Mi a hatóság terve az amortizálást illetően? *Általános csatornázási adó?* Alkalmasnak tartja az időt további közterhek behozatalára? Ha nem, mért költ pénzt a tervekre, hiszen nincs olyan koncepciója, amelynek segitségével ugy lehetne végigcsatornázni a várost, hogy csak a fentartás költségeit kelljen átháritani? Csatornázási tervet már készittetett a hatóság. Ugy tudjuk, nem is egyszer. Mindenesetre elég drágán. Az egyik tervet a hires Farkas Árpád csinálta, aki addig, amig Szegeden városimérnökösködött, nem kellett csatornaszakértőnek. Fölkerült Budapestre. A városhoz. Ott aránylag hamar kinőtte magát olyan csatornaszakértővé, aki Szegednek is imponált. Ekkor megcsináltatták vele drága pénzért, ami addig, amig Szegeden volt, a csekély fizetés ellenében sem kellett tőle.

Ugy látszik azonban, a csatornázási terveknek is az a természetük, hogy elavulnak. Farkas Árpád terveiről ma már senkise beszél s félő, hogy mire pénz lesz a megvalósitásra, elavulnak azok a tervek is, amelyek most készülnek. Kár a buzgóságért. A fáradozásért. Az időért. És a pénzért. Nincs az alapvető városi müvek elkészitésének meggyőződésesebb és következetesebb sürgetője, mint mi vagyunk. Reális várospolitikáért küzdünk és szolid, komoly városépitést elképzelni se tudunk addig, amig állami feladatok és nagyambicióju tervek megvalósitásába öljük bele annak a városnak a pénzét, amelynek nincs vizvezetéke, csatornázása, kövezete és lakásépitési alapja. De nem csináltatnánk ismételten tervet olyan csatornázás részére sem, amelynek a közeli megvalósitására nincs pénzünk. A magángazdálkodás köréből hozunk megint példát. Bankár még mindig akad néhány, akinek van pénze. De akad-e olyan bankár, aki tervet fog készittetni a Mérey-ucca beépitésére, ha tudja, hogy a tervből a közeljövőben nem lesz semmi, tehát hiába költi el a pénzt?

Az alkotó munkának alkalmazkodni kell a viszonyokhoz. Most föl kell karolni melegen a kereskedelmi és ipari front megszilárditását és kiépitését. Most nem lett volna szabad a hatóságnak tétlenül maradni abban a harcban, amelybe a kereskedőtársadalom keveredett a villamosvilágitási vállalattal. S most arra kellene törekedni, hogy az az összeg, amelyet a Templom-térbe s az egyetemi épitkezésekbe befektettek, *idegenforgalom* révén kamatozzon valamit a lakosság részére. Gazdálkodni, gazdálkodni, gazdálkodni. És uj közterhek burkolt gondolatával tervelgetni sem szabad.

1932 február: leszerelési konferencia Genfben

(Budapesti tudósitónk telefonjelentése.) Genfből jelentik: A népszövetségi tanács pénteken délután tartott ülésén megállapitotta a leszerelési világkonferencia idejét és helyét. Eszerint a konferencia *a jövő évi januári tanácsülés befejezése után ül össze.* A tanácsülés 1932 január 25., a leszerelési konferencia pedig február 2-án kezdődik. A leszerelési konferencia szinhelye *Genf* lesz, feltéve, ha a népszövetségi titkárságnak sikerül elintézni a genfi hatóságokkal a konferencia négyezer delegátusának az elhelyezését.

A leszerelési konferenciára vonatkozó előkészületek legfontosabb kérdésében, hogy *ki lesz a konferencia elnöke,* még nem történt döntés. Ez a kérdés valószinüleg a májusi tanácsülésen fog eldőlni.

Nagy koncentráció, vagy házfeloszlatás

A francia kormányválság

(Budapesti tudósitónk telefonjelentése.) Párisból jelentik: A köztársaság elnöke ma délelőtt megkezdte a kormányválság megoldására irányuló tárgyalásokat. Az elnök először a szenátus elnökét fogadta kihallgatáson, továbbá meghallgatta a nagyobb csoportok és politikai pártok vezetőinek a véleményét is.

Doumergue elnök délután a pártok vezetőit kérette magához. Beavatott körökben az a vélemény alakult ki, hogy a válság megoldására az elnök szombat esténél előbb aligha tehet döntő lépéseket. *A lehetőségek teljesen bizonytalanok.* Most is felmerült egyes körökben az az óhaj, hogy *minél szélesebb alapokon nyugvó koncentrációs kormányt alakitsanak.* Azok a nehézségek azonban, amelyek ezt a tervet már decemberben is meghiusitották, még ma is fennállanak. Elvétve felmerült az a kombináció is, hogy ha nem sikerül elég gyorsan megoldani a válságot, csak *a kamara feloszlatása* marad hátra. Ezt a kombinációt azonban általában nem tartják komolynak.

A szociáldemokrata párt parlamenti frakciója a munkanélküliségről, a kilakoltatásokról és a titkos választójogról

(Budapesti tudósitónk telefonjelentése.) A szociáldemokrata párt parlamenti csoportja pénteken a képviselőházban értekezletet tartott, amelyen a munkanélküliséggel és az aktuális politikai kérdésekkel foglalkozott. Az értekezlet megállapitotta, hogy a kormány a munkanélküliség enyhitésére semmi komoly lépést nem tesz. A párt parlamenti frakciója kötelességének tartja, hogy állandóan követelje, hogy **a munkanélküliek helyzetét a kormány pénzbeli segitséggel, a munkák meginditásával és a munkanélküli biztositás megvalósitásával segitse.** A házbérrel tartozókat a téli időben kilakoltatják. A frakció **a kilakoltatás kérdését a Ház elé viszi** és követelni fogja a kilakoltatások megszüntetését.

A karteljavaslat ügyében a párt álláspontját a Ház inditványkönyvébe bejegyzett szocialista törvényjavaslatban juttatta kifejezésre. Foglalkoztak az interparlamentáris unio magyar csoportjának az általános titkos választójog kérdésében tanusitott magatartásával. A párt felvilágositásért fordul a magyar csoport elnökéhez, hogy megállapithassa, vajjon a magyar csoport állásfoglalása az általános titkos választójog ellen irányult-e? Az értekezlet ezután **külpolitikai vonatkozásu nyugtalanitó jelenségekről** tárgyalt, amelyeknek sürgős tisztázását tartja szükségesnek.

Pintér százados kegyelmet kapott

A kormányzó tizévi börtönre változtatta át a halálos ítéletet

Budapest, január 23. Pontosan egy hete, hogy *Pintér* András százados ügyében elhangzott a honvédfőtörvényszék ítélete. A közönség olyan nagy erővel mozdult meg, amely egy ítélettel kapcsolatban szinte példátlan az utóbbi évtizedekben. A halálos ítéletet egy Mária Terézia korabeli pátens alapján hozták, amelyet Magyarországon az abszolutisztikus időkben, 1855-ben, császári nyilt paranccsal léptettek életbe. Ez a törvény két fajtáját különbözteti meg az emberi élet elleni bűncselekménynek: Az egyik a *gyilkosság*, a másik az *emberölés*. A gyilkosságot — ami a polgári büntetőtörvénykönyv szerint a szándékos emberölés büntettének felel meg — a katonai büntetőtörvénykönyv szerint az követi el, aki »akként cselekszik, hogy cselekményéből a megtámadottnak, vagy más embernek halála következett be«. Emberölés büntettét pedig a régi katonai büntetőtörvény szerint akkor követik el, ha a cselekmény következtében elveszti ugyan valaki az életét, de ez a cselekmény voltaképen nem irányult az illető megölésére. Elkövetése azonban mégis ellenséges szándékból történt. Néhány nap mulva azonban már életbe lép a modernizált uj katonai büntetőtörvénykönyv, amelynek értelmében ebben az ügyben nem lehetett volna halálos ítéletet kiszabni.

Somkuthy tábornok, a kormányzói katonai iroda főnöke tegnap is, ma is népes küldöttséget fogadott Pintér András százados megkegyelmezése érdekében. A tábornok délelőtt tizenegy órakor kihallgatáson jelent meg a kormányzó előtt és ezen a kihallgatáson referálta az államfőnek a Pintér százados ügyében előterjesztett kegyelmi kéréseket.

Tizenkét órakor a kormányzó katonai irodájában három ur jelent meg. A katonai iroda főnökének segédtisztje fogadta őket, akinek bejelentették, hogy a polgárság képviseletében érkeztek és *mintegy tizennyolcezer aláirással ellátott kegyelmi kérvényt akarnak átnyujtani Pintér százados érdekében.*

Ebben a pillanatban lépett ki a kormányzó szobájából vitéz *Somkuthy* József tábornok, a kabinetiroda főnöke, aki azonnal közölte a küldöttség tagjaival, hogy *a kormányzó elengedte Pintér András halálbüntetését és az elsőfoku biróság ítéletét hagyta jóvá, azaz Pintér András büntetését tizévi börtönre változtatta.*

Pintér századossal délután a Margit-körúti fogház irodájában közölték a kegyelmet. Pintér a legnagyobb meghatódottsággal fogadta a hirt. Pintér édesanyja ezután engedélyt kapott fia meglátogatására. Az idős asszony drámai jelenetek és fuldokló zokogás között beszélt fiával a megkegyelmezésről.

Radolescu elén, Pintér elvált felesége is nagy megnyugvással fogadta a kormányzói döntést és délután kijelentette, hogy *nemcsak azért örül, mert visszaadták kisfia apjának az életét, de azért is, mert fia visszakapta a becsületét.*

— Biztosra vettem — mondotta —, amikor a kegyelmi kérvényt megirtam, hogy a kegyelem nem marad el...

Pintér százados ügyében a védő rövidesen *perujitási kérelemmel* lép elő és a kérelem indokolásánál az uj tanuk vallomására támaszkodik. Ezek a tanuk a védő szerint teljesen másképp fogják előadni a tényállást, mint ahogy azt a biróság az eddigi eljárás során rekonstruálta.

Gandhit szabadon bocsájtják?

London, január 23. A Reuter-iroda értesül Delfiből: *az alkirály a hét végén szabadon bocsátja Gandhit és az indiai nacionalista kongresszus 30 vezérét*, hogy mint szabad emberek dönthessenek MacDonald miniszterelnök javaslata ügyében, amely az indiai alkotmánytervezetről szól.

Apponyi előadása a Népszövetségről

»A háboru ajtaja be van téve, de bezárva nincs«

Budapest, január 23. A Külügyi Társaság felkérte *Apponyi* Albert grófot, hogy két előadást tartson a Nemzetek Szövetségéről. *Apponyi* a külügyi szemináriumban pénteken délután tartotta meg első előadását.

Apponyi előadásában ismertette a Népszövetséget, mint intézményt, amellyel — mint mondotta — *számolni kell.* A Népszövetség megismerése abszolut szükséges. Ezután előadta, hogy a szövetségi alapokmány szerint nyitva marad a háboru lehetősége és azok ellen, akik az alapokmány határozatai ellenére háborut inditanak, azokat *politikai, gazdasági és pénzügyi bojkott alá veszik és ezt a bojkottot minden államra és annak minden polgárára kiterjesztik.* A háboru *teljes kiküszöböléséről* nincsen szó a paktumban, hanem csak csupán *a háboru megnehezitéséről*, vagyis a béke esélyeinek komoly javitásáról. A birói eljárás fakultativ jellegének fentartása folytán a népszövetségi tanács hatásköre és jelentősége kibővült, nem is szólva azokról a nagyfontosságu ügyekről, amelyeket a külön szerződések, kifejezetten az ő hatáskörükbe utalnak: például *a békeszerződéseket.*

Az évenként csak egyszer összeülő közgyűléssel szemben — folytatta — a tanácsban összpontosul a Nemzetek Szövetségének élete, sőt már innen is a titkárság felé tendál a sulypont. Hogy mennyiben felel meg *a titkárság összeállitása a nemzetközi pártatlanságnak*, az más kérdés. *Magyar ember vezető, vagy politikailag jelentős állásba ott még nem juthatott.*

A Nemzetek Szövetségének paktumában különösen az utolsó három év folyamán nevezetes változások állottak be. Az aláirók kötelezték magukat, hogy **jogi kontroverziákban birói eljárásnak vetik alá magukat.** Ezzel az ilyen kontroverziák tekintetében a birói eljárás nem fakultativ, hanem **kötelező.** A fentartások, amelyekhez egyes államok hozzájárulásukat kötötték, nem rontják le annak értékét. Magyarország egyáltalában nem élt semminemü fentartással. A tanács mindenhatósága ezzel a fejlődéssel mindenesetre olyan megszoritást nyert, amelynek csak örülhetünk. Ezzel azután a jogi természetü viszályok békés elintézése biztositottnak látszik, mert a paktum szerint a birói ítéletek feltétlenül kötelezők, de nem áll ez a nem jogi természetü összeütközések tekintetében, amelyek a tanács elé kerülnek. A háborunak van jogi lehetősége, mert az az ajtó, amelyen a háboru belopodzkodhat, **be van téve, de bezárva nincs.**

Ismertette ezután a **Kellog-paktum** lényegét és annak az egyes államok által való aláirását. Az aláirás egyes nemzetek részéről fentartásokkal történt. A megtámadtatás esetén való védekezés joga, amihez minden nemzetnek joga van, az egyik fentartás, de ehhez hozzátették azt is, hogy **minden állam maga állapitja meg, hogy mikor jelentik magát megtámadottnak.**

A nagyszámu közönség Apponyit előadása végén percekig tapsolta.

Meteor

London, január 23. Az Északamerikai Egyesült Államok Newyork államának és Kanada határának egyik pontján **óriási vörös tüzgolyót** láttak az égen, amely körülbelül 15 másodpercig északi irányba haladt, majd a tüzgolyó szerteoszlott. A tudományos körök arra következtetnek, hogy a tüzgolyó meteor lehetett, amely széthullott.

Szemüveg
Liebmann
látszerésznél, Kelemen ucca.

Vizsgálatot inditottak Esztergom négy vezető tisztviselője ellen

Esztergom, január 23. *Huszár* Aladár főispán az Esztergom vezetése ügyében folytatott vizsgálattal kapcsolatban most *a főjegyző, a közigazgatási és a pénzügyi tanácsnok, továbbá a főszámvevő ellen is megindította a vizsgálatot.* A város főtisztviselőit, mint előadókat vádolja a főispán nagyrészt azokban az ügyekben, amelyek miatt *Antony* polgármester ellen is folyik a vizsgálat.

Károly május 10-én koronáztatja meg magát Gyulafehérvárott

(Budapesti tudósitónk telefonjelentése.) Bukarestből jelentik: Május 10-én koronázás lesz Gyulafehérvárott. A »Lupta« jelentése szerint **Károly** király ezen a napon fogja magát megkoronáztatni. Ez a nap, május 10-ike, a román fejedelemségek egyesülési ünnepe is. Királyné koronázás ezuttal — Károly és Heléna végleges szakitása folytán — nem lesz.

A szociáldemokraták karteltörvényjavaslata

Budapest, január 23. A szociáldemokrata párt parlamenti csoportja törvényjavaslatot nyujtott be a kartelekről. A javaslat *teljes nyilvánosságot javasol*, meg kivánja állapitani a kartelekben tömörült vállalatok tulajdonosainak, igazgatósági és felügyelőbizottsági tagjainak a teljes felelősségét. Az országos kartelbizottságba az alkalmazott tisztviselők és munkások bevonását is kivánja a javaslat.

Táviratok a repülőgépen

Berlin, január 23. A légi forgalomban 1-én ujitást léptetnek életbe. A berlin—münchen—bécs—linzi vonalon ugyanis a légi forgalomban utazó közönség a repülőgépen **magántáviratokat is adhat fel.** E vonalon ugyanis rendelkezésre állanak a német birodalmi posta távirati űrlapjai, amelyet az utas a repülőgép elején tartózkodó szikratávirásznak ad át, aki a táviratot haladéktalanul továbbitja. Legfeljebb 15 szavas egyszeri táviratok küldhetők Németországba, Csehországba és Ausztriába.

Rádión körözik Kincs Hermann cégvezetőt, a Magyar Kender- és Jutaárugyár sikkasztó cégvezetőjét

Budapest, január 23. Jelentettük tegnap, hogy **a Magyar Kender-, Len- és Jutaárugyár** budapesti irodájában **Kincs** Hermann, a részvénytársaság cégvezetője hatalmas összegeket sikkasztott. A cégvezető azonnal beismerte a sikkasztásokat és kijelentette, hogy készségesen segit a rovancsolásnál, hogy a kár összegét minél előbb kideritsék. Az irodából azonban **Kincs megszökött.** Mint később kiderült, egy banktól **ezerpengős kölcsönt vett fel és eltünt.** A kár, az eddigi megállapitások szerint, körülbelül **80 ezer pengőre rug**, de valószinü, hogy 100 ezer pengőre fog emelkedni az összeg, mert ujabb és ujabb viszszaéléseknek jönnek a nyomára.

A részvénytársaság feljelentésére a rendőrség Kincs Hermannt **rádión körözi.** Az ügyben **egy őrizetbevétel történt.** Bevitték a főkapitányságra a pénztárosnőt, aki ugyan nem részesedett a pénzből, de elősegitette a cégvezető sikkasztásait.

Vakmerő kasszanyitás a Püspök-uccában

Betörtek egy Kossuth Lajos-sugárúti borbélymühelybe

730 pengőt vittek el a feltört kasszából, — hajvágógépet és szerszámokat a borbélymühelyből

(A Délmagyarország munkatársától) Péntekre virradóra két vakmerő betörést követtek el Szegeden. Klein B. Vilmos Püspök-ucca 11. szám alatti mész. és cementraktárában történt az egyik betörés. Az ismeretlen tettes megvárta, amig mindenki eltávozott a telepről, azután **betörte az iroda ablakát, bemászott a helyiségbe** és hozzálátott munkájához. A cégnél a pénzt Wertheim-szekrényben tartották. A betörő megpróbálta kinyitni a szekrényt, azonban a zárakat hiába feszegette, nem birt az erős szerkezetekkel. Erre ugy segitett magán, hogy **a zárakat sorra leverte a szekrényről**, ami hosszadalmas és fáradtságos munkával járhatott. De még ekkor sem érhette el célját, mert a pénzt a Wertheim-szekrény belső tresorjába zárták be. Itt is először álkulccsal próbált boldogulni, de miután igy nem ment a dolog, **a tresor zárját is leverte, majd a kasszában lévő 730 pengő készpénzt magához véve, eltávozott.**

A cég az üzlet kinyitásakor fedezte fel a betörést. Azonnal jelentést tettek a rendőrségnek, ahonnan detektivek mentek ki a helyszinre és megállapitották, hogy a betörő a »szakmában« járatos **egyén lehetett.** Nagy alapossággal hajtotta végre a kassza feltörését, ami gyakorlott és ügyes kézre mutat. A cégnek meglehetősen nagy a kára, mert az elvitt 730 pengőn kivül a Wertheim-kassza is hasznavehetetlenné vált. A betörő szinte tönkre verte a Wertheim-szekrényt, ami mintegy 1500 pengő kárt jelent. A rendőrség széleskörü nyomozást inditott a tettes kézrekeritésére. Pénteken egész nap detektivek hajszolták a betörőt, egyelőre azonban eredménytelenül.

A másik betörést a Kossuth Lajos-sugárut 90. szám alatt lévő **borbélymühelyben** követték el. Ez a mühely Fráter András borbélymester tulajdona. A betörő itt is az ablakot törte be és ugy mászott az üzletbe, ahonnan mindent elvitt, amit megmozgathatott. **Elemelte a 420 pengő értékü hajvágógépet, az összes borotvákat,** három aranygyürüt, egy télikabátot és 80 pengő készpénzt.

A rendőrség a betöréssel **Csuvári** Kálmán Gusztáv cigányt gyanusitja, aki egyelőre eltünt. A rendőrségen remélik, hogy a cigány rövidesen kézrekerül.

A vásárhelyi gyilkosság bünügye a szegedi törvényszék előtt

Paksi Sándor visszavonta beismerő vallomásait és tagadta, hogy ő ölte volna meg a 75 éves Nagygyörgy Mihálynét — Sulyos bántalmazásokkal indokolta meg beismerő vallomásait — Vita a véres tégla körül

A törvényszék uj vizsgálatot rendelt el és a főtárgyalást elnapolta

(A Délmagyarország munkatársától.) Sápadt arcu, magas, kopott télikabátos férfi állott a biróság előtt: *Paksi* Sándor, aki a mult év decemberében megölte Vásárhelyen özvegy *Nagygyörgy* Mihályné 75 éves jómódu asszonyt és életveszélyesen megsebesitette a társalkodónőjét, a 62 esztendős *Sebők* Jánosnét.

A férfi harsány hangon kiáltja szét a zsufolásig megtelt teremben ártatlanságát:

— *Nem vagyok bünös, kérem, nem öltem!*

Felesége, fiatal szőke asszony a korláton innen áll, figyeli a férje szavait és csendesen zokog.

— Nem vagyok bünös tekintetes törvényszék — mondja másodszor is *Paksi* Sándor és azután az előterjesztett vádra, *több személyen elkövetett szándékos emberölés és rablás büntettére,* elmondja a védekezését. Kétségbeesetten tagad mindent, védekezése tulajdonképen *vádbeszéd a nyomozó hatóságok ellen.* A vádirat pedig vad kegyetlenséggel vádolja a cserepessegédet.

Azért ölt, hogy pénzt szerezzen házbérre.

Mielőtt bemászott volna a két öreg nő lakásába, *féltéglát vett a kezébe,* hogy majd azzal leüti az asszonyokat. Az előszobában szembetalálkozott *Sebők* Jánosnéval, *tiz ütéssel leütötte,* a zajra elősiető Nagygyörgyné fejére pedig *tizenkét sulyos csapást mért.* Azután berohant a szobába, hogy rabolni fog, de a leütött asszonyok hörgése és a kutya vonyitása *megijesztette.* Csak annyi bátorsága volt, hogy kinyissa az egyik szekrényt és amikor nem talált pénzt, azon az uton, amerre jött, *megszökött.* Hazasietett feleségéhez, de a lelkiismerete nem hagyta nyugton. Az uccára ment és

értesitette a rendőröket,

hogy Nagygyörgyné házában *valami történt.* Ő maga is elsietett a házhoz, ahol ekkor már orvos kötözte a leütött asszonyokat. *Készségesen odaállott az orvos mellé és lefogta az asszonyok kezét, nehogy letépjék fejükről a kötést.*

A rendőrséggel együtt nyomozott,

tippeket adott, gyanusitott, szimatolt, lámpást tartott a lábnyomok felé, mutatta a detektiveknek, hogy merre szökhetett a gyilkos... És egy félóra mulva a detektivek rácsattantották csuklójára a bilincseket...

Paksi védekezik

— Özv. Nagygyörgy Mihályné távoli rokonom volt — kezdi Paksi a védekezését —, Sebőkné pedig ott volt a házában alkalmazva. Gyakran jártam hozzájuk, kukoricát, tejet, gyümölcsöt vásárolni, ismertem jól a háztájékát is. Amikor ez az eset történt, aznap is voltam a házban, de már csak *az eset megtörténte után.*

— Reggel 4 órakor keltem és szüleimmel együtt elmentem egyik ismerőshöz disznóvágásra. Este tértem haza szüleimmel együtt. A sarkon elváltam tőlük, kivettem a talicskából az én rám eső paprikáshust és elindultam haza. Otthon a feleségem azzal fogadott, hogy *nincs kenyér a házban,* menjek és hozzak. Elsiettem a boltba és amikor haza felé tartottam, *hangokat hallottam Nagygyörgyék házából.* A kutnál állott két rendőr, azokat figyelmeztettem, hogy *valami történik a házban.* Nem vártam be, hogy mit végeznek a rendőrök hanem hazamentem vacsorázni. Utána kimentem ismét az uccára és megszólitottam a rendőrt:

— *Na, mi volt?*

— *Hát bizony valaki csunyán megverte őket* —, felelte az őrszem.

— Elmentem a házhoz, mert *kiváncsi voltam, hogy mi történt.* Az ajtóban rengeteg ember állott, bámultak befelé. Nagygyörgyné be volt kötözve, Sebőkné is. Ott ültek a széken és jajgattak. Az orvos azt mondta, hogy fogjam le a kezüket, hogy le ne tépjék a kötést. Később ott őgyelegtem a többi emberrel együtt, kérdezgettem, hogy meg van-e a bünös. A detektivek megállapitották, hogy a keritésen keresztül mászott át a tettes. A nyomozás során ott maradtunk a folyosón mindnyájan. Egy óra mulva a detektivek

a cipőket kezdték vizsgálni.

Megnézték az én lábomat is, a többiét is. Engem azután bevittek egy szobába, ahol *már volt vagy tiz rendőr.* Ezek nekem estek: én vagyok a gyilkos. Tiltakoztam:

— Uram, nem én voltam...

— Először azt hittem, hogy nevetség az egész, csak ugy mondják, de amikor *elkezdtek verni,* én is komolyra fogtam a dolgot. Kérem, 15 hónapos házas ember vagyok, öthónapos kisfiam van otthon — mondtam nekik —, nem én tettem! *Ujra* verni kezdtek.

— Hol a szög a cipőből? — kérdezték.

— Kérem uram, én nem csináltam, ne tőlem kérdezzék, hanem attól, aki tette...

— *Ne tagadd!* — kiabáltak a rendőrök.

— Kikérem magamnak, hogy letegezzenek, — válaszoltam, nem őriztem én az urakkal együtt disznót!

— A lábamon már nem volt cipő, csak zokniban voltam.

A talpamat verték.

Bevittek a rendőrségre és *reggel 4 óráig, tiz órától kezdve ütöttek, vertek,* hogy valljam be a dolgot. Nem akartam tönkretenni magamat, hát *aláirtam azt, amit elém tettek.* Hogy mi volt abban, nem tudom, mert nem is mutatták meg. Nagyon vertek folyton. *A városháza pincéjében ráültettek egy lóra, kezemet behuzták a falból kiálló két vaskarikába és ugy ütöttek. Egy ember a fejemet verte a falba, a másik hátulról ütött.* Elájultam, csak arra tértem magamhoz, hogy valaki vizes törülközővel takarta be a fejemet. *Orromból, számból dőlt a vér.* Még ekkor sem akartam aláirni semmit. Ujra vertek...

Paksi Sándor itt egy kis szünetet tart a beszédben. A felesége felzokog a korlátnál.

Vild Károly elnök itt megkérdezi:

— Szóval verték... De hát *a rendőrkapitány ur csak nem bántotta?*

— A rendőrkapitány ur? Nem kérem, az nem bántott... *Az csak mellberugott.* Hoztak egy lavor hidegvizet. Bele kellett tennem a lábomat. Ugy feldagadt a talpam, hogy nem tudtam cipőt huzni. *Igy kényszeritettek, hogy irjam alá a jegyzőkönyvet.* Másnap a vizsgálóbiró ur is kihallgatott, neki is megmondtam, hogy nem tettem.

Vild elnök: Szóval nem Ön a tettes?

— Én nem!

— Hát pedig itt

mindenütt beismerte

részletesen, *a detektiveknél, a rendőrkapitány előtt, a vizsgálóbirói kihallgatáson...*

Az elnök ezután ismerteti a detektivjelentést, amely igy kezdődik:

— Paksi Sándor hosszas kikérdezés után beismerte...

A detektivjelentés

teljes részletességgel közli Paksi beismerő vallomását, mint érlelődött meg benne az asszonyok kifosztásának a gondolata, hogy szedte fel az uccán a *vasas-téglát,* hogy ütötte le az asszonyokat, hogy próbált rabolni. A jelentés megemliti, hogy *Paksi maga kereste meg a pocsolyában a véres téglát...*

— *Nem tettem ezt a vallomást!* — feleli Paksi az elnöknek.

Felolvassák a rendőrkapitány előtt tett ugyancsak részletes beismerését.

— *Nem tettem ezt a vallomást...*

Felolvassák a vizsgálóbiró által felvett beismerő vallomást.

— *Nem tettem ezt a vallomást* — feleli erre is a vádlott.

Vild elnök még ismerteti, hogy a vizsgálóbiró előtt Paksi csak egy *Tóth nevü detektivre panaszkodott, aki állitólag bottal verte a hátát.* Paksit a vizsgálóbiró megvizsgáltatta, de az orvos *a legcsekélyebb sérülést sem találta rajta.*

— Van még valami mondanivalója?

— Csak annyi kérem, hogy *ártatlan vagyok...*

Az orvosszakértők

Ezután sor kerül az orvosszakértői véleményre. A védő, dr. *Balogh* Béla ellenőrzőszakértőként bejelentette dr. *Jankovics* László professzort, aki addig, amig dr. *Ács* Sándor előterjeszti véleményét, kimegy a teremből.

Dr. *Ács* Sándor elmondja, hogy a tégla *alkalmas lehetett* Nagygyörgyné megöléséhez, azonban *nem állitja biztosan, hogy ez a tégla volt az, amelylyel a büncselekményt elkövették.*

A szakértő, az elnök és a védő között hosszabb vita indul meg, végül a szakértő kijelenti, hogy *a téglán látható halvány nyomról a vegyész megállapithatja hogy az vér-e valóban.*

Dr. *Jankovics* László nagyjából ugyanezeket mondja. Kifogásolja, hogy *a nyomozást nem teljes pontossággal vezették le, sok momentum maradt homályban,* amelyek pedig fontosak; igy a sérülések pontos leirása, a lábnyomok megrögzitése, a vérnyomok megvizsgálása.

Még a vádlott kihallgatása előtt a védő inditványt tett

a bizonyitás kiegészitésére

és ujabb *15 tanut* jelentett be. A főtárgyalásra ugyanis a biróság csak három tanut idézett meg: két rendőrt és özv. *Sebők* Jánosnét, akit Paksi leütött és aki azóta felgyógyult. A biróság akkor ugy határozott, hogy az inditvány fölött később fog határozni.

A szakértők meghallgatása után az ügyész, dr. *Mihályffy* István is tett inditványt. Inditványozta, hogy *a biróság hallgassa ki a detektiveket, a rendőrkapitányt és vizsgálóbirót* arra, hogy Paksi tényleg kényszer hatása alatt vallott-e.

Dr. *Balogh* Béla ujra előterjesztette a főtárgyalás elején tett inditványát, sőt meg is toldotta azt. Arra nézve kérte kihallgatni a vásárhelyi rendőrséget, hogy *mire kell a rendőrségi pince falába a két vaskarika,* azután megidézni kérte *Kovács* fogházőrmestert annak az igazolására, hogy *Paksit Szegedre szállitása után két napig nem lehetett kivinni sétára.* Semmiségi panaszt jelen-

tett be azért, mert a *vizsgálóbiró Paksit a vásárhelyi rendőrségen hallgatta ki*, tehát akkor, amikor *a vádlott még tarthatott a rendőrségtől.*

A biróság rövid tanácskozás után kihirdette határozatát, amellyel

uj vizsgálatot rendelt el

az ügy bővebb felderitése végett. A biróság a bejelentett bizonyitást *elfogadta*, azonban nem rendelte el a vizsgálóbiró kihallgatását és a védőnek a »karikákra« vonatkozó inditványát. Végül ugy határozott a biróság, hogy *a bünjel tégladarabot felküldik az Országos Vegyvizsgáló Állomásra*, hogy megállapitsák: *vér van-e a téglán.*

A tárgyalás berekesztése után egy ősz, öreg parasztember furakodik a hallgatóság közé és csillogó szemekkel mondja mindenkinek:

— *Az én fiam, ez kérem!..*

Hajnali cigányvetköztetés — rablással

Háromévi fegyházra itélték Gercsov Jánost

(A Délmagyarország munkatársától.) Gercsov János 29 éves kötélgyári munkás ellen a szegedi ügyészség *rablás büntette* miatt vádiratot adott ki. Gercsov a mult év novemberében *Bozóki* József és *Pipicz* Imre nevü barátaival a felsővárosi *Mercs*-féle vendéglőben mulatozott. A zenét *Boros Kocsonyai* Flórián cigányklarinétos szolgáltatta. Bozóki később elvitte a cigányt *szerenádot adni*, Gercsov pedig Pipicczel együtt betért egy másik kocsmába. Onnan később Pipicz elment és amikor Gercsov is távozni akart, összetalálkozott a klarinétossal, aki a szerenádról tért vissza. Ekkor együtt ismét bementek az ivóba, záróráig iddogáltak, azután elindultak hazafelé.

A felsővárosi deszkástemető táján Gercsov észrevette, hogy zsebéből *hiányzik 20 pengő.* Azt hitte, hogy a cigány vette el, ezért tőle követelte a pénzt. A cigány tiltakozott, amire dulakodás kezdődött. Közben odaért két ismeretlen fiatalember, akiknek Gercsov elpanaszolta, hogy mi történt vele, hogy kifosztotta a cigány. A két fiatalember Gercsov pártjára állt és követelte Boros Kocsonyaitól a pénzt. A cigány hallani sem akart semmiről, erre a fiatalemberek és Gercsov *lefogták és megmotozták. Egyenként levetették ruhadarabjait, mig a klarinétos meztelenül ott nem állott a novemberi, hideg hajnalban.* Gercsov a cigánynál talált pénzt, öt pengőt, zsebrevágta, a bicskáját, klarinétját elvette és miután a társaival együtt jól elverte a klarinétost, elszaladt.

A rendőrség a klarinétos feljelentésére Gercsovot elfogta, azonban a másik két fiatalembernek nyoma veszett.

Az ügyét pénteken tárgyalta a szegedi törvényszék *Vild*-tanácsa. *Gercsov* beismerte a történteket, azonban *minden fontosabb cselekményt a két ismeretlen fiatalemberre háritott.* Azzal védekezett, hogy nagyon részeg volt, ugy, hogy alig emlékszik vissza valamire. A cigány azonban mindenre visszaemlékezett és a szemébe mondotta Gercsovnak.

A biróság bünösnek mondotta ki Gercsov Jánost *rablás büntettében és háromesztendei fegyházra itélte.*

Az itélet ellen Gercsov fellebbezést jelentett be.

A Mars-téri töltési munkálatok és a szegedi fuvarosok

Miért nem alkalmaz a város ennél a munkánál fuvarosokat

(A Délmagyarország munkatársától) A szegedi fuvarosok többtagu küldöttsége kereste fel a **Délmagyarország** szerkesztőségét és panaszt emelt, mert **a város hatósága mellőzi a sulyos adókat fizető hivatásos fuvarosokat.** A küldöttség vezetője elmondotta, hogy **december 21. óta a folyamatban lévő szükségmunkáknál a város nem alkalmaz fuvarosokat,** pedig a szegedi fuvarosok is éppen ugy sinylődnek a munkanélküliség miatt, mint a munkások, helyzetük még sulyosabb is, mert lovaik eltartása is sokba kerül. A legnagyobb sérelemnek azt tartják, hogy a város a Mars-tér feltöltéséhez szükséges földanyagot villamosvasuttal szállittatja el a töltési munkálatok szinhelyére és igy a fuvarosok, akiknek a száma megközeliti Szegeden az **ötszázat**, ennél a munkánál sem juthatnak keresethez. Megitélésük szerint a munka akkor sem kerülne többe, ha a villamos helyett **lófogatu fuvarral** szállittatná a város a földet, mert a fuvarosok a föld elszállitását köbméterenkint egy pengőért is elvállalnák. Elmondották azt is, hogy panaszukkal már a városházán is jártak, de ott azt a választ kapták, hogy ennél a munkánál **nincsen szükség a fuvarosok munkájára,** rájuk majd később, a rókusi uccák feltöltésénél kerül sor. Pedig — mint mondották — megelégednének azzal is, **ha a város a Mars-tér** feltöltéséhez szükséges földanyagnak **legalább egy részét** fuvaroztatná velük, hogy igy valami keresethez jussanak.

A **Délmagyarország** munkatársa a fuvarosok panasza ügyében kérdést intézett **Mihályffy** László műszaki tanácsoshoz, a töltési munkálatok irányitójához, aki a következőket mondotta:

— A töltési munkálatokat szigoruan a közgyülés által meghatározott terv és program alapján hajtjuk végre és sohasem tévesztjük szem elől azt a körülményt, hogy az összes töltési munkálatokra mindössze az az ötszázezer pengő áll rendelkezésünkre, amelyet erre a célra a miniszertanács megszavazott. Legfőbb célunk az, hogy ennek az összegnek a keretében **minél több munkanélküli foglalkoztathassunk,** minél többet költsünk belüle az emberi munka dijazására.

— A közgyülés által meghatározott munkaprogram szerint a Mars-tér, a Kálvária-tér — és ha lesz rá pénz — a Kisbuvártó feltöltését a villamosvasut igénybevételével kell elvégeznünk. Alsóvárosnak a Tiszapart és a Petőfi Sándor-sugárut közötti részen fekvő alacsony uccák feltöltéséhez szükséges földanyagot görpályán kell szállitanunk, a Petőfi Sándor-sugárut és a Vásárhelyi-sugárut közötti rész az, ahová a fuvarosok igénybevételével szállitjuk majd a földanyagot. A villamosvasuttal kötött megállapodásunk lényege az, hogy a villamos a vontatásért minden köbméter föld után **hatvan fillért** kap, negyvenezer köbméter után még külön 30 fillért köbméterenkint a szállitáshoz szükséges vágányok lefektetéséért. Ha tehát a Mars-tér és a Kálvária-tér feltöltéséhez csak negyvenezer köbméter földre lenne szükség, akkor egy köbméter föld szállitási költsége **kilenczen fillér** lenne. Mivel azonban a hozzávetőleges számitások szerint erre a két helyre körülbelül **hatvanezer köbméter földet** kell szállittatnunk, a fuvarozás költsége köbméterenkint **nyolczan fillér.** De azért még sem ez volt a legfőbb szempont, amikor a villamossal megállapodtunk, hanem az, hogy ilyen módon **lényegesen több kézierőt alkalmazhatunk,** mintha a fuvarosokkal szállittatnánk a földet. A fuvaros ugyanis köteles a megállapodásszerü egységárért felrakni és lerakni a földet, tehát **tulajdonképeni munkásra alig volna szükségünk ebben az esetben.** Igy azonban a földbányában kubikosok termelik ki a szükséges földmennyiséget, napszámosok rakják azt fel a csillékre, részben napszámosok tolják a csilléket odáig, ahol már lóval vontathatjuk tovább az erre a célra épittetett rampára. A rampa a villamos vágánya felett áll ugy, hogy a csillékből egyszerre üríthetjük bele a vasuti kocsikba a földet. **Tehát a** földanyag bevagonirozásáig **igen sok munkáskéz talál munkát.** De munkások lapátolják ki a vasuti vagonokból a földet a Mars-téren is, ezenkivül számos munkást foglalkoztat maga a villamos is a sinek lerakásánál, áthelyezésénél, igazitásánál. Igy munkát adhattunk számos **vasmunkásnak is,** akikkel a csilléket javittatjuk.

— De van még egy sulyos ok, ami **lehetetlenné teszi ennél a munkánál a fuvarosok alkalmazását,** ez pedig az, hogy a hely, ahonnan a földet bányásztatjuk, rövidesen eléri a kétméteres, sőt később a négyméteres mélységet. Ebből a mélységből pedig a megrakott fuvaroskocsikat négy ló sem vontathatná fel, nemhogy kettő.

— A lényeg mégis az — mondotta **a tanácsos** —, hogy a mostani módon a Mars-tér és a Kálvária-tér feltöltésére szánt pénznek **legalább a fele megy el tényleges munkabérre,** emberi munka dijazására, ugy pedig lényegesen kevesebb jutna erre a célra. De a fuvarosok kivánságának teljesitése másért sem teljesithető. A fuvarosok, ha most, a téli hónapokban el is vállalnák a munkát egypengős egységárakért, kétségtelennek tartom, hogy a tavasszal, amikor másutt is kaphatnak munkát, amikor egy nap alatt nem nyolc, hanem tizenhat, husz pengőt is megkereshetnek, valamennyien otthagynák ezt a kevésbé jövedelmező városi munkát. Akkor pedig már nem tárgyalhatnánk a villamossal, mert a villamos csak ugy volt hajlandó ilyen egységárak mellett velünk megállapodni, ha **legalább negyvenezer köbméter föld elszállitását** garantáljuk.

Elmondotta még **Mihályffy** tanácsos, hogy abban az esetben, ha a fuvarosokkal oldották volna meg a szállitás problémáját, akkor a Mars-tér és a Kálvária-tér feltöltését **őszig sem fejezhették volna be,** mert egy-egy kocsi naponta legfeljebb nyolc köbméter földet mozdithat meg. Igy, a villamossal, a Mars-tér feltöltését **a tavaszig befejezhetik** és azután megkezdhetik másutt a töltési munkálatokat.

Dr. Kogutowicz Károly inditványa:

Alakitson a közgyülés városfejlesztési nagybizottságot

Dr. *Kogutowicz* Károly egyetemi tanár, törvényhatósági bizottsági tag pénteken inditványt nyujtott be a törvényhatóság legközelebbi közgyülése elé. Az inditvány a következőket mondja:

»Javaslom, méltóztassék a Polgármester urat megbizni, hogy haladéktalanul alakitson egy *Nagybizottságot*, amelynek feladata legyen ennek a városnak minden vonatkozásban egy emberöltőre érvényes fejlesztési programját kidolgozni. Javaslom, hogy ez a Nagybizottság ne csak a törvényhatóság tagjaiból alakitott bizottság legyen, hanem *a város minden társadalmi rétegének legkiválóbbjait egyesitse magába politikai pártállásra való tekintet nélkül*, szóval tárgyilagos szakbizottság legyen, amely megfelelő albizottságokkal vizsgálja meg a Belváros, a külváros és a telepek, valamint a tanyavilág helyzetét. Terjeszkedjék ki a mezőgazdaságra, a város földbirtokpolitikájára, a szomszédos községekre és nagybirtokra való figyelemmel. Foglalkozzék a város kis- és nagyiparának, a kereskedelemnek, forgalomnak, közlekedésnek, a társadalmi viszonyoknak, a népjólétnek és kulturának problémáival. Végezze munkáját altonisztikus alapon, dijazás nélkül és záros határidőre, mondjuk három hónapon belül. Annak idején, ha a Nagybizottságnak javaslata a törvényhatósági bizottság elé kerül, leszek bátor javasolni, hogy egyes albizottságok javaslatait a törvényhatósági bizottság esetleg vizsgáltassa felül külső — szükség esetén — dijazandó szakértőkkel.

Nyolcévi szegedi tartózkodásom alatt megismertem a város és a tanya állapotát. Szerény véleményem szerint *egy emberöltőre, 30 évre előrelátó fejlesztési program nélkül semmire sem megyünk*, annak segitségével azonban még a mai mostoha viszonyok között is szép eredményeket érhetnénk el. Viszont éppen a válságos idők parancsolják, hogy *tennünk kell hamarosan valamit.*«

Sokszorositunk kereskedelmi körleveleket, iskolai jegyzeteket, költségvetéseket, kottákat és rajzokat, több szinben is.
50 példányban 1·50 pengőtől kezdődően.
Wirth és Rengey irógép és irodaberendező vállalata Széchenyi tér 5. (Törvényszék mellett.) 277

Férfi és női alsó fehérnemüek téli sporthoz Wagner F. A. és Fia
Gyapjuharisnyák és zoknik cégnél. 344a

Bonyodalmak a királyhalmi plébánosválasztás körül

Egy fellebbezés miatt elhalasztották a plébánosválasztást

(A Délmagyarország munkatársától.) Megírta a *Délmagyarország*, hogy a királyhalmi plébánosi állásra kiírt pályázat határideje csütörtökön járt le és az ujonnan szervezett plébániára *három lelkész* nyujtotta be *Glattfelder* Gyula megyéspüspökhöz pályázatát: *Varga* belvárosi segédlelkész, *Kardos* tanyai lelkész és *Hodács* kisiratosi plébános. Ugy volt, hogy a kegyuri bizottság, amelyre a közgyülés átruházta a pap- és kántorválasztás jogát, szombaton délután ül össze, hogy megválassza a királyhalmi plébánost. Most azonban *váratlan bonyodalmak támadtak,* amelyek miatt a papválasztás bizonytalan időre eltolódik.

A késedelemnek egy fellebbezés az oka, amelyet az uj törvényhatósági bizottság működésének első idejében nyujtott be a belügyminiszterhez *Máriaföldy* Márton törvényhatósági bizottsági tag. Máriaföldy azt a közgyülési határozatot fellebbezte meg, amellyel a közgyülés megválasztotta a kegyuri bizottság tagjait. Már a választás, illetve a szavazás megkezdése előtt is felszólalt Máriaföldy és tiltakozott az ellen, hogy a kegyuri bizottság tagjainak megválasztásában a közgyülés *nem katolikus tagjai* is résztvegyenek. Erre vonatkozó inditványát azonban a közgyülés nagy többséggel elvetette azzal az indokolással, hogy *a nem katolikus városatyák részéről önkéntes jogfeladást jelent már az is, amikor hozzájárulnak a kegyuri jogok gyakorlásának a kegyuri bizottságra való átruházásához.* A törvény szerint ugyanis a kegyuri jogokat a közgyülés gyakorolná, *függetlenül attól, hogy a közgyülés tagjai milyen vallásuak,* éppen ugy, mint ahogyan a kegyuri kötelezettségeket is *a város polgárainak összessége viseli, függetlenül a polgárság felekezeti hovatartozásától.* A református, a luteránus, vagy az izraelita polgárok adóját éppen ugy elköltik a templomok és a plébániák föntartására, valamint a papok és kántorok fizetésére, mint a katolikus polgárokét. A nem katolikus városatyáknak az ellen nem volt soha kifogásuk, hogy a kegyuri bizottságokat kizárólag katolikus vallásu városatyákból állitsa össze a közgyülés, de a bizottság tagjainak *megválasztásánál* ragaszkodnak szavazati jogukhoz.

A közgyülés többsége helyeselte és elfogadta ezt az álláspontot és Máriaföldy inditványát *elvetette.* A kegyuri bizottságot ezután az egész közgyülés választotta meg. Ez ellen a választás ellen fellebbezett Máriaföldy és a belügyminisztertől a választás megsemmisitését kérte.

A belügyminiszter ezt a hónapokkal ezelőtt fölterjesztett fellebbezést még a mai napig sem intézte el, *igy a kegyuri bizottság megválasztása még mindig nem jogerős.* Lehetséges, hogy ez nem lenne akadálya a papválasztás megtartásának, de a városházán óvatosságból ugy határoztak, hogy *a választást elhalasztják* arra az időre, amikor a belügyminiszter meghozza döntését.

Viharos rövid ülés után keddig elnapolták a Házat

Budapest, január 23. Kilencnapos szünet után a Ház ma formális ülésre ült össze. Lingauer Albin bejelentette, hogy *mentelmi jogát ujra megsértették.*

Ezután *Endre* Zsigmond ügyében az elnök kisorsolta a 12 tagu összeférhetetlenségi zsürit, majd napirendi inditványt tett. Kéri, hogy a Ház legközelebbi ülését *kedden* tartsa és annak napirendjére a karteljavaslat tárgyalását tüzzék ki.

Az elnök napirendi inditványával szemben *Kabók* Lajos szólalt fel. Inditványozza, hogy a Ház legközelebbi ülését szombaton délelőtt tiz órakor tartsa meg és azon Propper Sándor és társai által benyujtott, *a munkanélküliek gyorssegélyére vonatkozó inditvány megokolását tárgyalják.* Elmondja, hogy a nyomor napról-napra nő, egész éjszaka sorbaállnak a munkanélküliek ezrei, hogy másnap csekély négy pengőért hólapátolási munkához jussanak. Hónapokkal ezelőtt a kormány részletes programot dolgozott ki a közmunkák kiadására vonatkozóan, a belügyminisztériumban főispáni összejövetel is volt czügyben és *mindmáig annak ellenére, hogy a tél derekán vagyunk, semmi intézkedés nem történt a tavaszi közmunkák kiadása ügyében.* Ha a kormány nem változtat rideg, könyörtelen politikáján, *a nyomorgók ismét az uccára fognak menni.*

Váry Albert: Nem lehet a kormány számlájára irni a munkanélküliséget és a nyomort.

— Hát a pápa rovására irjuk? — kiáltják közbe a szociáldemokraták. Hol a kormány? Maga nem látja a nyomort, csak mi látjuk!

Az *elnök* folyton csenget, Kabók Lajost rendreutasitja, *Peyer* Károly Meskó Zoltán egy közbeszólására Meskó felé kiáltja:

— A Háznak vannak *operett-tagjai is.*

Az *elnök* rendreutasitja Peyer Károlyt.

Propper Sándor: Hol vannak ilyenkor a miniszterek?

Váry ezután azt mondja, hogy a szocialisták csak gyülöletet szitanak a kormány és a törvényhozás ellen, ha a gazdasági nyomorért a kormányzatot okolják. Az ucca megmozdulása ezt a kérdést nem tudja megoldani, csak bajt okozhat.

Kéthly Anna: A dolgozók Magyarországon a vádlottak padján ülnek. Stilszerű, hogy a kormány nevében Váry Albert, a főügyész mond vádbeszédet. Annyi építkezési lehetőség van, hogy csak meg kell kezdeni a munkát.

Peyer Károly: Ha Albertfalváról lenne szó, épitenének.

Az *elnök* Farkast rendreutasitja.

Peyer Károly: Amit Farkas mondott, azt bizonyitani fogom a Házban. *Az albertfalvai épitkezéseknél loptak.*

— Ki lopott? — kiáltják az egységespárton

Peyer Károly: Aki a népjóléti minisztériumban az albertfalvai épitkezéseket csinálta.

Felkiáltások a kormánypárton: Mennyit kapott?

Peyer Károly: Hárommillió pengőt. Be fogom bizonyitani.

Nagy zaj.

Mózer Ernő arra hivatkozik, hogy a munkanélküliség világjelenség.

Erre a kijelentésre a zaj ujból kitör és fokozódik. Felkiáltások hangzanak a szociáldemokrata párton:

— Magyar jelenség! A kormánypolitika eredménye!

Esztergályos János: Megint lesz dolga a szuronynak és a kardnak. (Zaj.)

Czettler alelnök szavazásra teszi fel a kérdést, a többség az elnöki inditvány mellett szavaz.

Az ülés fél 12 órakor véget ért.

BACH Fa, szén, koksz
Telefon 11 26. 88

Belvárosi Mozi Január 24, 25-én, szombat, vasárnap
RIO RITA
filmoperett
Bebe Daniels és **John Boles**
főszereplésével.
Előadások kezdete 5, 7, 9, vasár- és ünnepnap 3, 5, 7, 9 órakor

Korzó Mozi Január 24, 25-én, szombat, vasárnap
Petrovich Szveltiszláv — Eszterházy Ágnes
és a legjobb magyar szinészek főszereplésével:
Tavasz a télben
vigjáték és DINA GRALLÁVAL:
Előleg az üdvösségre. Vigjáték.
Előadások kezdete 5, 7, 9, vasár- és ünnepnap 3, 5, 7, 9 órakor

Minden közegészségügyi hatóság
felhivja a közönség figyelmét arra, hogy a
járványok terjedésének meggátlására
a legnagyobb óvatosságot és tisztaságot tartsa szem előtt, mert ez az egyetlen biztos védekezés a baktériumok támadása ellen. A járványok **leküzdésére** tehát mindenkinek meg kell tennie a magáét és terjedésük ellen a leghatásosabb fegyverekkel kell harcolni. A szájüregen és a torkon át behatoló baktériumok ártalmatlanná tételére igen alkalmas a naponként többször végzendő öblögetés, gargalizálás
DIANA sósborszesz
higitott oldatával. B.8
Mindennemü **meghülésből** eredő fájdalmak csillapitására, **náthánál** belélegzésre, **fejfájásnál** borogatásra, **szaggatásnál** bedörzsölésre, azonkivül belsőleg is cukorra csepegtetve **mindig** kitünő hatásu a valódi
DIANA sósborszesz,
mely az egész országban mindenütt kapható.
Ügyeljünk a **DIANA** névre és a közismert sárga csomagolásra.

Pálfy polgármesterhelyettes nem vállalja a Városi Alkalmazottak Egyesületének elnökségét

Az elnöki tisztséget inkompatibilisnek tartja polgármesterhelyettesi állásával

(A Délmagyarország munkatársától.) Emlékezetes, hogy dr. *Pálfy* József polgármesterhelyettes és a Városi Alkalmazottak Egyesülete között hónapokkal ezelőtt ellentétek merültek fel, amelyeknek következtében *Pálfy lemondott az egyesület elnöki tisztségéről.* Az ellentéteket az ismeretes kioszk-kérdés váltotta ki. A közgyülés elhatározta, hogy a Stefánián lévő kioszkot a muzeum kiegészitésére használja fel, miután a kulturpalota helyiségeiben *Móra* Ferenc nagyértékü leletei már nem férnek el. A Városi Alkalmazottak Egyesülete, amely egyesületi helyiségnek, baráti borozónak használta a kioszkot, *a közgyülés akaratával szembehelyezkedve megfellebbezte a határozatot az elnök tudta és hozzájárulása nélkül.* Az ügy nagy visszatetszést keltett, mert mindenki ildomtalannak tartotta, hogy éppen *a város alkalmazottai akadályozzák meg fellebbezésükkel egy olyan kulturális határozat végrehajtását, amely a város közönségének akaratát fejezi ki.* Pálfy József akkor lemondott az egyesület elnöki tisztségéről, miután azonban az egyesület a fellebbezést a közhangulat nyomására *visszavonta,* Pálfy Józsefet a vezetőségnek sikerült elhatározása megmásitására birnia.

Az egyesület most készül a tisztujitásra, amelyet a vasárnapra összehivott közgyülésen tartanak meg. Az egyesület tagjainak egyhangu kivánsága az, hogy továbbra is dr. *Pálfy* József vezesse, mint elnök, az ügyeket. A polgármesterhelyettes azonban most levelet intézett az egyesület választmányához, amely-

lyel közölte, hogy *az elnöki tisztséget továbbra semmiesetre sem vállalhatja.* Ha ismét megválasztanák, kénytelen lenne lemondani tisztségéről, mert *a Városi Alkalmazottak Egyesületének elnöki tisztségét inkompatibilisnek tartja polgármesterhelyettesi állásával.* Levelében megirja, hogy sokszor került kellemetlen helyzetbe hivatali müködése közben, mert többször kellett olyan beadványokat és kérvényeket elintéznie vagy referálnia, amelyet az egyesület nyujtott be a városhoz és amelyen az ő elnöki aláirása szerepelt. Ha törvény nem is tiltja ezt az inkompatibilitást, a polgármesterhelyettes a maga részéről *feltétlenül meg kivánja szüntetni.* Ezért kéri, hogy ne is jelöljék az elnöki tisztségre, hanem válasszanak olyan valakit elnökké, aki teljes akciószabadsággal intézheti az egyesület ügyeit. Bejelenti a levélben azt is, hogy továbbra is aktiv tagja marad az egyesületnek és igyekezni fog előmozditani az egyesület érdekeit.

Értesülésünk szerint *a választmány deferál Pálfy József érvei előtt,* javaslatot tesz a közgyülésnek, hogy a polgármesterhelyettest válasszák meg az egyesület örökös tagjává, az elnöki tisztségre pedig dr. *Simkó* Elemér főügyészt fogják jelölni.

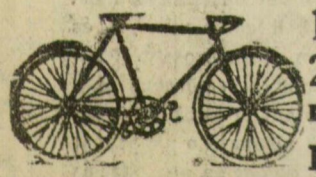

13 Pengő havi részletre **Standard** } **Hálózati**
23 „ „ „ **Philips** } **Rádiók**
Kerékpárok **Varrógépek** csekély részleifizetésre **Gramofonok** 81
Déry Gépáruház. Gramofonlemez ujdonságok. Nagy javitó műhely.

Hirek

I/24. Szombat. Róm. kat. Timót pk. Protestáns Tádé. Nap kél 7 óra 37 perckor, nyugszik 4 óra 47 perckor.

Somogyi-könyvtár nyitva hétköznapon délelőtt 10 órától 1-ig, délután 4 órától 7 óráig. A muzeum nyitva délelőtt 10-től délután fél 1 óráig.

Egyetemi könyvtár (központi egyetem I. emelet) **nyitva** délelőtt 8—1-ig, délután 3—7-ig.

Szegeden a gyógyszertárak közül szolgálatot tartanak: Grünwald Imre, Kálvária-ucca 17. (Tel. 1225.) Just Frigyes, Petőfi Sándor sugárut 41. (Tel. 1777.) Temesváry József, Kelemeen-ucca 11. (Tel. 1391.) Moldván Lajos, Ujszeged, Vedres-u. 1. (Tel. 1846.) Selmeczi Béla, Somogyi-telep. (Teel. 3425.) Török Márton, Csongrádi-sugárut 14. (Tel. 1364. szám.)

— **A pénzügyi bizottság ülése.** A pénzügyi bizottság pénteken délután dr. Somogyi Szilveszter polgármester elnökletével ülést tartott, hogy letárgyalja a póthitelekre vonatkozó polgármesteri javaslatot. A kétszázötven kisebb tételből álló javaslatot Rack Lipót pénzügyi tanácsnok ismertette és azt a bizottság rövid vita után elfogadta.

— **Hétfőn kisgyülés, szerdán közgyülés.** Dr. Aigner Károly főispán a törvényhatósági kisgyülést hétfőn délután négy órára, a törvényhatósági bizottság közgyülését pedig szerdán délután négy órára hivta össze. A kisgyülés rendes, januári napirendjén kivül letárgyalja, illetve előkészíti a közgyülés napirendjét is, amelynek legérdekesebb pontja a szinházügy lesz. A polgármester — mint ismeretes — a házikezelés megszüntetésének és a szinház vállalatbaadásának kimondására tesz javaslatot.

— **Meghalt herceg Strattmann László.** Budapestről jelentik: Batthyány Strattmann László herceg, felsőházi tag, az Aranygyapjas-rend lovagja, a világhirü szemorvos, tegnap este az egyik bécsi szanatóriumban 61 éves korában meghalt. Herceg dr. Batthyány Strattmann László 1870-ben született. 1909-ben avatták doktorrá Budapesten. 1898 november 10-én vette nőül Goreth Károly tábornok és gróf Spanratieff Anna leányát. Házasságukból 13 gyermek született, akik közül három meghalt. A herceg világhirü kórházában minden jelentkező beteg helyet kapott teljesen dijmentesen és a leggondosabb ápolásban részesült. A herceg halála tegnap este 10 óra 15 perckor következett be. Holttestét Körmendre viszik, ahonnan Németujvárra szállitják és az ottani családi sirboltban helyezik örök nyugalomra.

— **A miskolci kisgyülés elfogadta a világitási üzem szerződéstervezetét.** Miskolcról jelentik: Miskolc város kisgyülése tegnap tárgyalta azt a szerződéstervezetet, amelyet dr. Hodobay Sándor polgármester készitett a Villamossági Részvénytársasággal való megegyezésre és amelyet tegnap részletesen ismertetett a Délmagyarország. A tervezetet szenvedélyes vita után a kisgyülés elfogadta.

— **Tőkés Anna házassága.** Budapestről jelentik: Szinházi körökben nagy érdeklődést keltett az a hir, hogy Tőkés Anna, a Nemzeti Szinház ismert drámai szinésznője tegnap házasságot kötött az egyik budapesti anyakönyvvezető előtt. A fiatal szinésznő férje: a szegedi származásu dr. Temesváry Ernő főorvos.

x **Del-Ka téli idényárusitása** szenzáció erejével hat. **Hócipők, hócsizmák** féláron. 92

— **Dr. Buza László előadása a Kálvinista Körben.** Szombaton délután 6 órakor a református egyház tanácstermében, a Kálvinista Kör felkérésére, tartja meg előadását dr. Buza László, a szegedi egyetemen a nemzetközi jog tanára »Genf és a békerevizió« cimen. Mint ismeretes, Buza László tavaly helyszini tanulmányokat végzett a genfi konferencián állami megbizásból és pályadijat nyert nemzetközi munkája alapján. Az előadás dijtalan.

AZ IDŐ

SZEGED:

A szegedi egyetem földrajzi intézetének meteorologiai obszervatóriuma jelenti, hogy pénteken Szegeden a hőmérő legmagasabb állása +0.6 fok Celsius, legalacsonyabb —14.8 fok Celsius. A barometer adata 0 fokra és tengerszinre redukálva reggel 777.2 mm., este 769.5 mm. A levegő relativ páratartalma reggel 84 százalék, délben 87 százalék. A szél iránya délnyugati, erőssége 1—2 volt.

BUDAPEST:

A Meteorologiai Intézet jelenti este 10 órakor: Hazánkban a nap folyamán csapadék nem volt, csak az esti órákban indult meg a keleti részeken némi havazás. A hőmérsékletek napközben a fagypontig emelkedtek. A Duna—Tisza közének északi részén azonban meglehetősen hideg maradt, az esti órákban délen 20, délnyugaton fagypontkörüli hőmérsékletek uralkodtak. Az ország északi részében azonban már ismét minusz 6 fokos hideg lépett fel.

Prognózis: Keleten még hideg, nyugaton hőemelkedéssel járó csapadékra hajló idő várható.

Seidler volt osztrák miniszterelnök meghalt

(Budapesti tudósitónk telefonjelentése.) Bécsből jelentik: **Seidler** Ernő, Ausztriának Károly alatt volt utolsó miniszterelnöke, pénteken este lakásán **meghalt.** A volt miniszterelnököt két héttel ezelőtt szélütés érte és azóta betegen feküdt lakásán.

— **Nőgyülés a Munkásotthonban.** A szociáldemokrata nőszervező bizottság vasárnap délután 4 órakor a Munkásotthonban a kulturszervek közreműködésével nyilvános népgyülést tart.

— **Dr. Láng-Miticzky Ernő itélőtáblai elnök előadása az egyetemen.** A Ferenc József Tudományegyetem Barátai Egyesületének jogi szakosztálya január 28-án, szerdán délután 6 órakor az egyetem aulájában felolvasó ülést tart, amelyen dr. Láng-Miticzky Ernő, a szegedi itélőtábla elnöke »Egyszerüség, alaposság, gyorsaság« cimen tart felolvasást. A felolvasás elé, melyben az előadó a törvénykezés egyszerüsitéséről szóló 1930: XXXIV. tc.-kel fog foglalkozni, nagy érdeklődéssel tekintenek.

ZEISS Punktal **Szemüvegek** legpontosabb kivitelben
OKULÁRIUM 166
Kellner Márton látszer- és fotoszaküzlet **Kárász ucca.**

Knittelhofer Ferenc előadása a Munkásotthonban a nyolcórás munkanapról

(A Délmagyarország munkatársától.) A Munkásotthonban pénteken este *Knittelhofer* Ferenc, az épitőmunkások szakszervezetének elnöke, nagy érdeklődéssel kisért előadást tartott a nyolcórás munkanap kérdéséről. Elsősorban ismertette a nyolcórás munkanapért folytatott harc alapelveit, a történelmi előzményeket, majd a washingtoni egyezménnyel és a munkaügyi miniszterekneк 1926-ban megtartott londoni konferenciájával foglalkozott. A washingtoni konferencia megállapodásait a Nemzetközi munkaügyi Hivatal 55 tagállamából eddig *mindössze 14 ratifikálta.* A munkásságnak tehát minden erővel ki kell harcolni az egyes országokban a ratifikálást, »mert a nyolcórás munkanapot nem a tárgyalóasztalnál kell megtartani, hanem a gyárakban, műhelyekben és az állványokon« — mondotta.

— Minden munkateljesitmény attól függ — — folytatta Knittelhofer —, hogy a munkás milyen kedvvel végzi munkáját. Minden jó munkateljesitményhez hozzátartozik a munkakedv és az alkotáson érzett öröm. A munkaidő meghosszabbitása ennek az ellenkezőjét eredményezi, mert az ember és a munka közötti kapcsolatok jórészt a munkakedv emelésétől függnek.

Tényekkel bizonyitható, hogy a nyolcórás munkanap mellett majdnem ugyanolyan munkateljesitményt lehet produkálni, mint a 9, 10, vagy 11 órás munkaidő alatt.

Knittelhofer végül a nyolcórás munkanap hatásáról beszélt szociális, egészségi, lelki és erkölcsi vonatkozásokban. *Embergazdálkodást* kell üzni, nemcsak *árugazdálkodást.* Tudatos védelmét és ápolását követelte a munkaerőnek, a munkaegészségügynek és az ember boldogulásának.

Knittelhofer előadását a zsufolt nagyterem hallgatósága nagy tetszéssel fogadta.

— **Hivataláthelyezés.** Szeged város testnevelési felügyelősége hivatalos helyiségeit január 31-én Boldogasszony-sugárut 3. szám alá helyezi át.

— **A szegedi II. kerületi Függetlenségi Népkör** január 25-én, vasárnap délután 4 órakor tartja évi rendes közgyülését a kör helyiségében (Brüsszeli-körut 32.).

x **»Dóczy fotelágy«**, ottomán, matrac. Hid-u. 1 89

— **Csanád vármegye kibővíti makói közkórházát.** Csanád vármegye makói közkórházának elkülönitő pavillonját kibővíti, illetve emeletráépitéssel megnagyobbittatja. A munkálatokra a megye február 14-i határidővel versenytárgyalást hirdetett, amelynek részletes tervei Makó város mérnöki hivatalában megtekinthetők.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen legjobb a
KAKUKFŰ CUKORKA
tartalmazza a **Kakukfű** (Thymus Serpyllum)) hatásos alkatrészeit.
Kapható **Gergely Jenő** 78
zeni Rókus gyógyszertárában, Kossuth Lajos sugárut 31. sz.
Egy doboz ára 40 fillér.

Hóditóan szép lesz,
ha lefényképezteti magát 211
Iritz Rudolf mütermében
Somogyi ucca 24. **Telefon: 31-26.**
Müvészi kivitelü fényképek, levelezőlapok és nagyitások

Sehol olcsóbban! RÁDIÓ
és kellékek gazdag választékban 99
PHILIPS hálózati és fütő készülékek legujabb modellekben
18 havi részletre nálam kaphatók
Szántó Sándor nőnkereskedőnél Szeged, Kiss ucca 2.

Farsangi nagyvásár! Az összes báli dolgok: **harisnyák, csipkék, tüllök, gyöngyök, csattok** stb. óriási választékban, ugyszintén **férfi frackingek, gallér** és **nyakkendők** nagyon előnyös szabott árakon **Pollák Testvéreknél.**
Külön fehérnemü osztály. Nagy kalapraktár. 212
A világhirü G. F. B. Bembergselyem harisnyák gyári lerakata.

— **A szatócs kenyeret is árusithat.** A szegedi kereskedelmi és iparkamara az egyik főszolgabirói hivatal megkeresésére közölte, hogy szatócsok és vegyeskereskedők az évtizedek alatt kialakult gyakorlat értelmében kenyeret árusithatnak anélkül, hogy külön iparigazolvány váltására volnának kötelezendők. Ugyanennek a főszolgabirói hivatalnak a kérésére közölte a kamara azt is, hogy bár kivánatos volna, hogy a kereskedők elsősorban a helybeli iparosokat támogassák, nincsen olyan jogalap, amely megakadályozná, hogy a kenyeret árusitó kereskedők szükségletüket a szomszédos községbeli pékmesternél fedezhessék.

x **Pacsmaoling Jazz** vasárnap a Munkásotthon-tánciskola jelmezes estélyén. Móka! Hangulat! Jelmezek dijazva. 370

— **Ujjáalakitják a népmüvelési bizottságot.** A népmüvelési bizottság 35 választott tagjának mandátuma, amely öt évre szólt, most járt le. A kultuszminiszter már el is rendelte az uj választást, amelyet január 27-én tartanak meg.

— **A szegedi filharmonikusok** február 1-i hangversenyén Kollár Pál Szegeden először játsza Weber f-moll koncertjét.

— **Életmentés a Duna jegén.** Szekszárdról jelentik: A Tolna melletti Dunaág jegén tegnap délután több gyermek csuszkált és korcsolyázott. Három gyermek alatt az olvadó jég beszakadt. A szerencsétlenség szinhelyétől mintegy 400 méterre lakó ifj. Szabó Imre a gyermekek segélykiáltozásaira odasietett. A közelben nem talált deszkát, vagy egyéb mentésre alkalmas eszközt, ezért a viz szélén lévő csónakon közelitette meg a helyet, majd beugrott a vizbe és a három gyermeket nagy önfeláldozással mentette meg.

FARSANG

A **Szegedi Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesülete** jelmezes álarcos bálja ma 9 órai kezdettel a Kass-szálló helyiségeiben. Szépségverseny, jelmezverseny dijazással.

Szinház és Müvészet

A szinházi iroda hirei:

Ma fél 8 órakor kezdődik a Tosca előadása.

Sz. Zsögön Lenke énekli ma este a **Tosca** cimszerepét, Scarpiát **Kovács Dezső** m. v.. Cavaradossit Szórád Ferenc énekli.

Ifjusági előadás ma délután »Az elcserélt ember«.

Vasárnap délután: »Ferike, mint vendég«, vigjátékujdonság Egyed Lenkével.

Vasárnap este: »Aranyvirág« Sz. Patkós Irmával.

Hétfőn »Tosca« Sz. Zsögön Lenkével és Kovács Dezsővel, m. v., valamint Szóráddal és Arannyal.

Jövő héten »Mátyás szerelme«.

Üzletáthelyezés
Rádió- és villamossági szaküzletemet e hóban áthelyezem
Kárász ucca 7. szám alá
Földes Izsó ruhaüzlet helyiségbe
mely alkalommel **világmárkás rádiókészülékeket, hangszórókat, alkatrészeket, villamossági cikkeket mélyen leszállitott áron árusitom**
Deutsch Albert
rádió- és villamossági vállalata
Kárász ucca 3. 314 **Telefon 18-71.**

MEGNŐTTEK ÉS ELINDULNAK

REGÉNY

Irta: **Kassák Lajos**

6

Határozottan nyomta meg a csengő gombját. A kis harangnyelvecske élesen és kihivóan berregett.

— No mi van, lelkecském? — Kérdezte a takarító asszony sugva és előredugta sovány, elszáradt fejét. — Fehér, fekete?

— De még milyen fekete!

A szobaajtóban megjelent az Anyja.

— Itthon vagy? Milyen nehezen vártalak.

— Megbuktam — felelte Panni minden bevezetés nélkül. Oldalt elcsuszott a két asszony között és bement a szobájába. No most. Most nyilik meg előtte a pokol kapuja s maga a fősátán lép ki eléje, hogy egy ütéssel halálrasujtsa. Táskával a hóna alatt, megállt közvetlen a másik szoba ajtaja előtt. Figyelt, lélekzetvisszafojtva hallgatózott. Mintha az Anyja sirását hallaná át. Lábhegyen a másik ajtóhoz ment. A fürdőszobából közvetlen az előszobába is nyilik egy ajtó, gondolta, ha kitör a vihar, erre könnyen kimenekülhet a folyosóra. Aztán tovább s többé talán viszsza sem jön ide.

Várt elszántan s mégis valami különös belső remegéssel. Semmi nem akart történni. Ilyenek az élet legkibirhatatlanabbnak tünő pillanatai. Inkább tapossanak ránk, fojtsanak a vizbe vagy mást, akármit, csak csináljanak velünk valamit. De ne hagyjanak ilyen kegyetlenül magunkra maradtan

— Pannika! — hallotta át végre az Anyja hangját — Pannika, kislányom!

Anélkül, hogy gondolkodott volna, megindult a másik szoba felé. Olyanok voltak ezek a hivó hangok, mint a fuldoklónak odavetett kötél. Ösztönösen belekapaszkodott.

— Gyere ide. Gyere, csókold meg, Anyukádat, — mondta, hogy Panni már ott állt előtte s kinyujtotta a két kövér karját, hogy magához ölelje a lányát. Látod, látod, rosszul esik ez nekem, de azért nem kell, hogy te is annyira a szivedre vedd. Megesik ez mással is. Ma mindenki ideges, agyon van kinozva, ki várhatná hát a tanároktól, hogy kellően igazságosak legyenek. Tudom én, nem vagy te olyan hanyag kisleány, hogy a magad hibája miatt kellett volna megbuknod.

Pannika ott állt az Anyja két meleg karjában, hallotta a szavait, de nem tudott rájuk válaszolni. Mit is szólhatott volna?

Hát rossz lélek ez az asszony? Kegyetlen elfogultság nélkül ki állitha'ná ezt? Bizonyára nem is ezt az egyhangu, földhözragadt sorsot érdemelte ki az élettől. Valamikor ő is szeszélyes, nagyratörekvő leányka volt, szeretett álmodozni, hitt az igéretek beteljesülésében és érezte, egyedül rajta mulik, hogy ezen vagy azon az uton induljon el, ebbe vagy abba a célpontba érkezzen be. Azóta persze sok homokot befujt a szél a folyóba s a viz fenekén iszap lett a szép sárga homokból. Azóta öregedő, kövér, fáradt asszony lett belőle és ugy érzi magát, mintha tele lenne sebekkel. Ha pörlekedik, akkor ezeknek a láthatatlan sebeknek a szája szakad föl benne s ha sir, akkor is ezek a sebek könnyeznek ki a szemeiből. Hány ilyen szegény, beteg asszony él ma a mi szegény, beteg földünkön. S vajjon mivel érdemelték ki ezek, hogy a többi emberek fölényesen szóljanak róluk, beletörüljék a piszkos kezüket, mint valami elhasznált rongydarabba? És előállnak a jólápolt, kigondozott gyerekeik s azt mondják nekik: »Mi most már járni tudunk a saját lábunkon, tehát fütyülünk rátok. Nem akarunk kölöncöket hordani magunkon. Mindenki éljen meg ugy, ahogyan tud«. S ha nem is beszélnek igy ezekkel az asszonyokkal, ők tudják, hogy ilyen értelem rejtőzik a hozzájuk küldött szavak mélyén. Mit is tehetnének ellenük? Lenyelik, mint a betegek a keserü pilulákat. És kissé meg is gyógyulnak tőlük, éppen annyira, amennyire amazoknak egyszer még szükségük lehet rájuk. Akkor majd ugy tesznek, mintha minden bántást régen elfelejtettek volna, mintha előzőleg semmi nem történt volna. Odaülnek a beteg ágyához, hogy hüsitőket rakjanak a mellére vagy a lázas fejéből kibeszéljék a rémségeket. És a kis unokát, aki elcsuszott egy gonosz narancshéjon, babusgatón az ölükbe emelik, cukrot lopnak neki az elzárt konyhaszekrényből és megvédik a felnőttek haragjától.

(Folyt. köv.)

Szegedi Korcsolyázó Egylet jégpályája megnyilt. 369
Tekintettel az előrehaladott idényre, az igazgatóság a jegyek árait tetemesen leszállitotta.

Bérbeadó 353
előnyös feltételek mellett Belvárosban, villamosvágányhoz közel, Kossuth Lajos sugárut elejénél 4 elege-os **nagy raktár**, uccai épület, 3 szobás irodahelyiséggel, kövezett udvarral, vizvezetékkel, külön épület 2 szobás lakással, autógarázzsal. Megkeresést főpostafiók 21. alá.

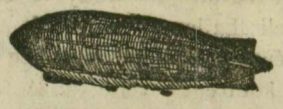

MEGJELENT
UMBERTO NOBILE
tábornok könyve:
AZ „ITALIA“
ÉSZAKSARKI UTJA
432 oldalnyi mű,
az expedició tagjainak fényképeivel, illusztrációkkal és térképekkel.
A könyv bolti ára 10 P,
a Délmagyarország előfizetőinek 7 P.

Sport

Dr. vitéz Szabó Géza kulturtanácsnokot választják meg a SzUE elnökének. Megirta a Délmagyarország, hogy a Szegedi Uszó Egyesület vasárnap délután tartja tisztujitó közgyülését. A SzUE ezt az alkalmat használja fel arra, hogy tisztikarába uj erőket válasszon be, olyanokat, akik eddig is barátai voltak az uszósportnak. Az egyesület élére uj elnök kerül, még pedig előreláthatólag dr. vitéz Szabó Géza kulturtanácsnok személyében. Az eddigi elnököt Dragodán Pált, érdemeinek elismeréséül diszelnöknek választja meg a közgyülés.

Megkezdődött a korcsolyaszezon. A hidegre fordult időjárás következtében a korcsolyázók nagy örömére — végre — megkezdődött a szezon. A korcsolyások remélik, hogy hosszabb ideig lehet majd korcsolyázni. A pénteki napon a Szegedi Korcsolyázó Egylet is megnyitotta pályáját a Szukováthy-téren, az ifjuság nagy örömmel szórakozott a jégen.

A Délmagyarország kölcsönkönyvtárában az előfizetési dij: a Délmagyarország előfizetői részére havonkint 1 pengő, munkáselőfizetőknek hetenkint 16 fillér, mindenki más részére havonkint 1.60 pengő.

Tőzsde

Zürichi deviza zárlat: Páris 20.25, London 25.08.75, Newyork 516.81, Brüsszel 72.02.5, Milánó 27.05.25, Madrid 53.80, Amsterdam 207.87.5, Berlin 122.83, Bécs 72.67, Szófia 3.75.5, Prága 15.29.5, Varsó 57.90, **Budapest 90.25**, Belgrád 9.12.75, Bukarest 3.07.

Budapesti valuta zárlat: Angol font 27.70—27.85, Belga frank 79.55—79.95, Cseh korona 16.86—16.98, Dán korona 152.60—153.20, Dinár 10.02—10.10, Dollár 569.90—572.90, Francia frank 22.40—22.70, Holland forint 229.80—230.80, Lengyel zloty 63.90—64.30, Leu 3.37.5—3.41.5, Leva 4.12—4.18, Lira 29.80—30.10, Német márka 135.80—136.40, Norvég kor. 152.80—153.40, Osztrák schilling 80.30—80.70, Svájci frank 110.50—111.00, Svéd korona 153.10—153.70.

Irányzat: A külföldi tőzsdékről kedvezőbb helyzetjelentések érkeztek és ennek nyomán a budapesti piacon barátságos irányzat érvényesült. A bankok vételi hajlamot mutattak, azonban alacsonyabb pénzkinálatukkal szemben a piacra kerülő árut a kontremin vette fel. A fedezési vásárlással az árfolyamok emelkedtek és egyes értékek a zárlatig számottevő nyereséghez jutottak. A fixpapirok piaca üzlettelen, a valuta- és devizapiacon az irányzat csendes volt.

Határidős terménytőzsde zárlat: Buza márc. köt. 14.42, zárlat 14.42—14.43, máj. köt. 14.77, 14.78, zárlat 14.77—14.78. Rozs márc. köt. 10.50, 10.39, 10.42, zárlat 10.40—10.42. Tengeri máj. köt. 12.42, 12.34, 12.38, zárlat 12.38—12.39. Transit tengeri máj. köt. 9.80, zárlat 9.80—9.85. Az irányzat egyenetlen, a forgalom csendes.

Budapesti terménytőzsde zárlat: Buza 77-es tiszavidéki 13.70—13.85, 78-as tiszavidéki 13.85—14.00, 79-es tiszavidéki 14.05—14.40, 80-as tiszavidéki 14.10—14.55, 81-es tiszavidéki 14.10—14.65. Rozs 10.05—10.20. Zab I. 19.50—19.75, II. 18.85—19.20. Tengeri tiszavidéki 13.00—13.10, egyéb 11.90——12.00. Korpa 10.00—10.25. Az irányzat egyenetlen, a forgalom csendes.

Csikágói terménytőzsde zárlat: Buza csendes. Márciusra 79.5, májusra 81 hétnyolcad, juliusra 64 ötnyolcad. Tengeri csendes. Márciusra 64.75, májusra 66 hétnyolcad, juliusra 67 hétnyolcad. Zab csendes. Márciusra 32.5, májusra 32 hétnyolcad, juliusra 32. Rozs csendes. Márciusra 39 ötnyolcad, májusra 40.5, juliusra 41.25.

Apróhirdetések

A következő napra csak délután 5 óráig fogad el apróhirdetést a kiadóhivatal.

BUTOROZOTT SZOBÁK

Különbejáratu butorozott szoba kiadó. Feketesas u. 22., I. 2.

Különbejáratu csinosan butorozott uccai szoba azonnalra kiadó. Szilágyi ucca 6., földszint.

Butorozott kis szoba villannyal, ágynemüvel 22 P. ért, Gyertyámos u. 6. II. 2.

Különbejáratu, csinosan butorozott tisztaa szoba azonnalra, olcsón kiadó. Szücs ucca 4.

Egy szépen berendezett két ágyas szoba kiadó. Kelemen ucca 11., I. 1.

Elegáns különbejáratu uccai szoba fürdőszobahasználattal kettőnek is azonnalra kiadó. Tömörkény u. 8. szám.

Elegáns uriszoba fürdőszobahasználattal kiadó. Feketesas u. 22., II. em. 14.

Különbejáratu szépen butorozott uccai szoba villannyal kiadó. Fodor ucca 17., I.

Lépcsőházi bejáratu kényelmesen butorozott szoba kiadó, kettőnek is. Kossuth Lajos sugárut 8., I. em. 10.

Uccai butorozott szoba fürdőszoba használattal kiadó Kossuth ucca 18., bal.

Szép butorozott szoba egyetemistának olcsón kiadó. — Sajka u. 4., emelet.

Különbejáratu, elegáns tágas uccai szoba egyetemi hallgatóknak vagy tiszteknek kiadó. Schafferné, Széchenyi tér 18., II. 23.

Kiadó kétszobás garzonlakás, irodának alkalmas. — Ugyanott butorozott szoba Kölcsey u. 9.

Butorozott szoba 1, csetleg 2 személynek kiadó. Feketesas u. 22., II. em. 21. Pataki.

Lakás-üzlet

Két szoba, irodának vagy orvosi rendelőnek kiadó. Kelemen u. 11., I. 1.

Két szobás, konyha, speiz, udvari lakás olcsón kiadó. Polgár ucca 17.

Egy emeleti és egy földszinti udvari szoba, konyhás lakás kiadó. Br. Jósika ucca 43.

Modern, három szobás elsőemeleti lakás május 1-re kiadó. Fodor u. 33. sz. alatt.

Egyszobás lakás fürdőszobával kiadó. Somogyi u. 24. szám.

Idősebb urinő elsejére lakótársnőt keres. Intelligens jeligére.

Foglalkozás

Kereskedelmiből érettségizett leány elmenne irodába fizetés nélkül, hol a gép- és gyorsirást gyakorolná. Jelige: »Becsületes«

Takács József üvegezési vállalata **épület üvegezést** julányosan vállal 87 Károlyi u. 3. Tel. Aut. 20-95.

Középiskolai tanárnő, perfekt német, zeneértő, gyermekek mellé ajánlkozik. — »Lelkiismeretes« jeligére.

Ich suche eine Erzieherin für nachmittag. Bitte sich von 3 bis 4 Löw Lipót u. 3. melden.

ADÁS-VÉTEL

Ujszeged, Temesvári körut 17 b. magányos kis villa eladó, viz, villany bent.

3 fillér a finom kifli és zsemlye kapható a Neumájer összes fiókjaiban. 345

5—6 méteres használt cégtábla megvételre keresteik. Cim a kiadóhivatalban.

BUTOR részletfizetésre is keményfa és festett hálószobák és konyhaberendezés nagy választékban **Gróza György** asztalos (Valéria tér 10) Kisfaludy ucca 46. 100

Francia és angol folyóiratok érkeztek óriási választékban 10, 20 és 30 fillér drbja. Papirszalvéták 100 drb 24 fillér. **Grünwald** könyvkereskedés Horthy Miklós ucca 4. 361

GARGOYLE
Mobiloil
KIMERVE MEGBIZHATÓ BESZERZÉSI FORRÁS
RUH VILMOS
OLAJSZAKÜZLET
MIKSZÁTH KÁLMÁN UCCA 9

Szebbnél szebb **menyasszony** és névnapi ajándéktárgyak, zománcedények, öntött edények. Alpacca evőszerek legolcsóbban **Kohn Jenő** edényáruháza Tisza Lajos körut 55. (Mihályi füszeres mellett.) 75

Sötét, fényezett diófa vitrin eladó. 368 **Báló,** Bárka ucca 8.

Ház eladó, sürgősen, kedvező fizetéssel. Ártézi kut helyben. Landesberg telep 5. sz., sarok.

Ellátás

Olcsó és jó házikoszt kihordásra is a Templom téri kisétkezdében. Glöcknerház.

KÜLÖNFÉLÉK

Absolut garancia mellett P 600·— kölcsönt keresek magas kamat mellett 4 hóra, havi törlesztéssel. Jelige: **600.** —

Felelős szerkesztő: PASZTOR JÓZSEF.
Nyomatott a kiadótulajdonos Délmagyarország Hirlap- és Nyomdavállalat Rt. könyvnyomdájában.
Felelős üzemvezető: Klein Sándor.

Szeged sz. kir. városi szinház

Szombat este 8 órai kezdettel Premiérbérlet 23
Zsögön Lenke és Kovács Dezső,
a Városi Szinház művészeinek vendégfellépésével:

Tosca

Puccini háromfelvonásos operája.
Rendezi Sziklai Jenő. Vezényli Fridl Frigyes.

Személyek:

Cavaradossi Mario, festő	Szórád Ferenc
Tosca Flória, énekesnő	Sz. Zsögön Lenke mv.
Scarpia, rendőrfőnök	Kovács Dezső mv.
Angelotti, politikai fogoly	Horváth József
Spoletta, titkosrendőr	Csonka Antal
Sciarrone titkosrendőr	Keleti Lajos
Sekretyés	Arany József
Börtönőr	Kovács Ernő
Pásztorfiu	Varga Teri

Ia

száraz **hasábos tüzifa**	100	kg. P	3·70
száraz **apritott tüzifa**	100	„ „	3·80
száraz **tuskózott tüzifa**	100	„ „	3·80
Szalon **porosz szén**	100	„ „	6·60
Hindenburg **diókoksz**	100	„ „	7·60

házhoz szállitva

Winkler Testvérek
Gyári telefon Aut. szám . . . **10—24.**
Mikszáth Kálmán uccai fiók Telefon Aut. szám **29—95.**
367

VARRÓGÉP
SINGER VARRÓGÉPEK SINGER
JAVITÁS SZAKSZERÜEN ÉS GYORSAN.
SINGER VARRÓGÉP RÉSZV. TÁRS.
Szeged, Kárász ucca 1. szám. Telefonszám 31—18. 6

72

SZÉPIRODALMI KÖNYVEKET,
különösen
Jókait, Gárdonyit, Mikszáthot, más magyar irókat, valamint külföldieket
átvesz megbizásból a
Délmagyarország kiadóhivatala

Szeged szab. kir. város adóhivatalától.

Hirdetmény

a 20 holdat meg nem haladó földhaszonbérlők adóalapjának kiigazitásáról.

A m. kir. pénzügyminiszteriumnak 1931 évi 2000. számu körrendelete folytán közhirré teszi a városi adóhivatal, hogy a 20 holdat meg nem haladó földhaszonbérlőknél a bérlet terjedelmében beállott változás miatt sem az adózónak, sem a m. kir. adóhivatalnak a különben rögzitett adóalapnak a felmondását nem kell kérnie.

Felhivja tehát a városi adóhivatal az érdekelt földhaszonbérlők figyelmét, hogy a bérlet terjedelmében beállott változást mindenki folyó évi január hó végéig a városi adóhivatalnak jelentse be.

Szeged, 1931. évi január hó 21-én.

V.3 **Városi Adóhivatal.**

96 fillér

1/2 kg. californiai szardinia
1 kg. aszalt szilva
70 dkg. friss amerikai mogyoró
2 kg. szép feles borsó
2 „ I. lencse
2 1/2 kg. bab (jól fövő)
20 dkg. téli szalámi
60 „ keksz

Belvárosi Élelmiszer csarnok
Mikszáth Kálmán ucca 9. sz. (Valéria tér és Mars tér között).
Telefon 25—02. 864